

MONGOLIA

ᠮᠤᠩᠭᠣᠯᠤ ᠤᠯᠤᠰ (Mongol Uls) - mongolă

Монгол Улс (Mongol Uls) - mongolă chirilică

Denumirea de Mongolia provine din latină și înseamnă "Țara mongolilor"; Mongol Uls din mongolă semnifică "Statul Mongol"

Capitala: Ulan Bator (UlaanBataar) 1,372,000 locuitori, densitate - 272 loc/km² (2013) 45% din populația țării trăiește în capitală

Populație: 3,031,330 milioane locuitori(est. iulie 2016 - CIA World Factbook); 30% din populație - nomazi sau semi-nomazi

Suprafață: 1,564,116 km² (de 6,5 ori mai mare decât România)

Densitatea populației: 1,97 loc/km² - 2016 - cea mai mică densitate din lume

Unități administrative - 21 provincii (aimags): Arkhangai, Bayan-Ölgii, Bayankhongor, Bulgan, Darkhan-Uul, Dornod, Dornogovi, Dundgovi, Govi-Altai, Govisumber, Khentii, Khovd, Khövsgöl, Ömnögovi, Orkhon, Övörkhongai, Selenge, Sükhbaatar, Töv, Uvs, Zavkhan; acestea sunt împărțite în 329 de districte (sums); capitala Ulan Bator este administrată separat

Geografie și climă:

- **localizare:** țară est-asiatică situată între China și Rusia; a doua țară ca mărime (după Kazahstan), fără ieșire la mare

- **vecini** : China(S) Rusia(N)

- **relief:** mare parte din teritoriu este acoperit de stepa mongolă-manciuriană, deșertul Gobi în sud, munți în nord și vest (Masivul Tavan bogd - cel mai înalt punct 4374m)

- **clima:** Mongolia este cunoscută drept „țara cerului albastru”, deoarece are 257 de zile însorite pe an; temperaturi foarte calde vara și extrem de scăzute iarna

Componența etnică: mongoli khalkha 81,9%, cazaci 3,8%, alții 14,3 (în special ruși și chinezi) - 2010

Apartenența confesională: budiști 53%, musulmani 3%, creștini 2.2%, religii șamaniste 2.9%, altele 0.4%, niciuna 38.6% - est. 2010

Ziua națională și alte sărbători importante:

- 11 iulie (Nadaam) celebrează independența de China și Rusia din 1921 - cel mai mare festival național
- 26 noiembrie - Ziua Republicii

Limbi: mongola khalkha (oficială) - 90% + limbi turcice, rusa și chineza

Formă de guvernământ: republică semi-prezidențială

Dreptul la vot - 18 ani, sufragiu universal

Conducere actuală (martie 2017):

- Președinte: Tsakhiagiin ELBEGDORJ (iunie 2009) - în 2017 își termină al doilea mandat permis de constituție
- Prim-ministru: Jargaltulgyn ERDENEBAT (iulie 2016)

Repere istorice: picturi rupestre în peștera Khoit Tsenkher (20.000 ani); în 209 î.Hr. grupul etnic Xiongnu a creat o confederație a triburilor nomade; triburile mongole dintre Manciuria și Munții Altai au fost reunite în 1206, când Temüjin, care și-a luat numele de Ghinghis Han, a creat Imperiul Mongol, cel mai mare imperiu cu suprafață continuu-terestră din istoria lumii; 1636 Mongolia Interioară a fost cucerită de dinastia chineză Qing, iar în 1691 și Mongolia Exterioară; 1921 - independența de China; 1924 - stat sovietic până la tranziția pașnică din 1990; în prezent, trăiesc mai mulți mongoli în provincia chineză autonomă a Mongoliei Interioare decât în statul Mongolia

Moneda și paritate: Tugrug, 1 RON = 578 MNT- 10 mai 2017

Economie: PIB - 36, 65 miliarde \$ (PPC) -2016 , 11,16 miliarde \$ (nominal) - 2015; PIB/locuitor: 12,200\$ (PPC), 4,353\$(nominal)- 2015; forța de muncă - 1,16 milioane, rata șomajului - 8,3% -2015, populație sub limita sărăciei - 21,6% - 2014; Mongolia a depășit dependența sa de pășcut și agricultură prin exploatarea resurselor naturale minerale; dependența de cei doi vecini este mare - 60% din balanța comercială este asigurată de schimburile cu China iar 90% din resursele energetice sunt furnizate de Rusia; remitențele din partea mongolilor stabiliți în alte țări (în special Coreea de Sud) sunt semnificative

Domenii: servicii (50,4%), industrie (21%), agricultură (28,6%) - 2014

Resurse naturale: depozite considerabile de cupru, aur, cărbune, molibden, fluorină, uraniu, staniu și wolfram

Comerț: **export** - cupru, cărbune, țiței, fluorină, alte metale neferoase, îmbrăcăminte, animale, produse de origine animală, cașmir, lână, piei (China 84%, Elveția 9% - 2015); **import** - mașini și echipamente, combustibil, mașini, produse alimentare, bunuri de larg consum industriale, produse chimice, materiale de construcții, țigări și tutun, aparate, săpun și detergent (China, Rusia, Japonia și Coreea de Sud - 2015)

Domenii ale identității naționale:

Cultură: influența budismului în cultura și arta mongolă este evidentă; simbolul din partea stângă a steagului este unul budist, numit Soyombo; de asemenea, până în sec. XX, mare parte din arta mongolă, mai ales sculptura, avea o funcție religioasă; thangka - picturi budiste pe bumbac sau mătase; locuința mongolă tradițională este numită *ger*, chiar dacă era mai cunoscut termenul rusesc *jurt*, iar arhitectura are trei stiluri fundamentale: mongolă, tibetană și chineză; patrimoniul UNESCO include 3 obiective din Mongolia; Otgonbayar Ershuu- unul din cei mai cunoscuți artiști mongoli moderni

Muzică: este influențată de natură, nomadism, șamanism și budismul tibetan; morin khuur - instrument tradițional, iar stiluri muzicale: urtyn duu ("cântec lung") și cântatul din gât (khoomei)

Sport: Nadaam - principalul festival național care are loc vara 11-15 iulie 2017 și constă în sporturi tradiționale mongole - călărie, folosirea arcului, lupte; elementul ecvestru și călăria sunt elemente esențiale în istoria și cultura mongolă; alte sporturi: baschet, haltere, gimnastică, tenis de masă

Gastronomie: mai ales produse lactate, carne și grăsimi animale; nomazii mongoli își prepară hrană direct de la animalele pe care le cresc (vite, cai, cămile, iaci, oi, capre), dar și de la vânat; mâncăruri tipice - carne umplută în aluat (buuz, khuushuur, bansh, manti); vodca este băutura cea mai populară

Reprezentare în organizații internaționale: ONU + agențiile ONU, G-77, OSCE, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Organizația Mondială a Comerțului, Organizația Internațională a Muncii, Comitetul Olimpic Internațional, Curtea Internațională de Justiție - acceptă jurisdicția Curții

Istoric relații bilaterale cu România și protocol/acord educație:

- 1975 - acord interguvernamental de colaborare culturală și științifică
- 2005 - acord interguvernamental de colaborare în domeniile învățământului, culturii, științei, tehnologiei, sănătății și sportului

Reprezentare diplomatică

1. În Bulgaria:

Ambasada Mongoliei în România este reprezentată de Ambasada Mongoliei în Bulgaria
Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar: E.S. Dl. Lkhamsuren DUGERJAV
(Reședința la Sofia)

Adresa: Sofia, 52, rue Frederic Joliot-Curie

Telefon: (00359-2) 865 90 12

Fax: (00359-2) 963 07 45

E-mail: mongemb@gmail.com

Website: www.embassyofmongolia.hit.bg

2. În China:

Reprezentarea diplomatică a României în Mongolia este asigurată de Amb. României în China

Ambasador: Domnul Romulus-Doru Costea, acreditat și în Mongolia

Adresa: . Ritan Est, nr. 2, districtul Chaoyang, Beijing, 100600 - Intrarea de sud. (Ambasada este situată în partea de est a parcului Ritan, Templul Soarelui)

Telefon: +86 10 6532 3442

Fax: +86 10 6532 5728

E-mail: beijing@mae.ro

<http://beijing.mae.ro/>

Link-uri importante:

- Admin. Prez. - <http://www.president.mn/eng/>
- Marele Hural de Stat (Parlament) - <http://www.parliament.mn/>
- Guvern - <http://zasag.mn/en/>
- Min. Educației, Culturii și Științei - <http://zasag.mn/en/m/mes>
- MAE - <http://www.mfa.gov.mn/?lang=en>

SURSE:

- *CIA world factbook* - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mg.html> (economie, guvern, organizații internaționale, date statistice)
- *BBC country profile* - www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-15460525 (repere istorice și fotografia 1)
- *Wikipedia* - versiunile în engleză <https://en.wikipedia.org/wiki/Mongolia> și română <https://ro.wikipedia.org/wiki/Mongolia> (geografie, istorie, cultură, fotografia 2)